

**TALOUSARVIOALOITE 94/2005 vp****Määrärahan osoittaminen turkistarhayrittäjien lomituspalveluihin*****Eduskunnalle***

Turkistarhauksella on pitkät perinteet Suomessa, ja Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen (MELA) tuoreen turkistarhaajien lomitussjärjestelmää koskeneen selvityksen mukaan elinkeino työllistää vuosittain noin 6 000 suomalaista ja välillisesti jopa 17 000 henkilöä. Koska suurin osa turkistarhoista Suomessa on pohjalaisia perheyriityksiä, elinkeino on myös tärkeä toimeentulon lähde mm. maaseutuväestölle ja eräille Etelä- ja Keski-Pohjanmaan yksittäisille kunnille. Nahkakauppa on lisäksi myös tärkeä vientiala Suomelle, ja sen vientitulot ovat vuosittain noin 250 miljoonaa euroa.

Turkiseläinten kasvattajat ovat kuitenkin yhteiskunnassamme yksi niitä harvoja ryhmiä, joilla ei ole lakisääteistä oikeutta kunnallisiin lomitajiin loman tai sairauden vuoksi siitä huolimatta, että tämä ammattiryhmä on kiinni 365 päivää vuodessa. Elinkeinon tulevaisuus on nuoremman sukupolven käsissä, jolle siirtyy lähiaikoina suuri osa turkistarhoista. Viime aikoina elinkeinon ikärakenne on vinoutunut elinkeinonharjoittajien keski-ään nousun vuoksi. Sukupolven vaihdokset ja uusien tarhojen perustaminen voivat muodostua vaikeiksi, jos turkistarhauselinkeinoilta puuttuu sosiaalinen oikeudenmukaisuus lomituspalveluina. Turkisyrittäjien lomitussjärjestelmä on myös yksi tapa parantaa maaseutuyrittäjien mahdollisuuksia työssä jaksamiseen, mikä on täysin linjassa hallitusohjelman kanssa.

Turkistuotannon Osaamisverkko -hanke suoritti tutkimuksen asiaan kohdistuvasta kiinnostuksesta ja siihen liittyvistä ideoista ruotsinkielisen

Pohjanmaan turkistarhaajien keskuudessa. Tutkimus osoitti, että huomattava osa tarhaajista Svenska Österbottens Pälstdjursodlarförening r.f. (SÖP) -yhdistyksen alueella on lomitussjärjestelmän tarpeessa. Kyselyyn vastanneista 85 % ilmoitti kiinnostuksesta lomitussjärjestelmää kohtaan. Kyselytutkimuksen jälkeen Osaamisverkko ja SÖP-yhdistys laativat hankesuunnitelman lomituspalvelujen järjestämiseksi käytännössä. Pälstdjursfarmarnas Pilotavbytare -hanke käynnistyi 1.4.2003, ja se jatkuu 31.12.2005 saakka. Koska lomituspalveluita voitiin kokeilla vain joissakin kunnissa, valituiksi tulivat Korsnäs ja Maksamaa. Hankkeesta on saatu hyviä tuloksia, ja tarhaajien keskuudessa on laajaa kiinnostusta lomitustoimintaa kohtaan. Hankealueen kaikista tarhaajista 77 % on tähän mennessä hakenut loma-

Hankkeen tavoitteena on kokeilla toimivaa lomitussjärjestelmää tarhaajille koko maassa. Toimintaa on laajennettava ja lomitustoiminnan erilaisia malleja ja menetelmiä on kokeiltava. Hankkeen pitkän aikavälin tavoitteena on saada laadituksi viljelijöiden lomitussjärjestelmää vastaava järjestelmä. Järjestelmä on kuitenkin sopeutettava tarhaajien toiveisiin, tarpeisiin ja ruutiineihin. Koska tarhaajilla ei ole ollenkaan ollut lomitussjärjestelmää ja koska Turkistuotannon Osaamisverkko -hankkeesta on saatu niin hyviä tuloksia ja sillä on ollut suurta kysyntää, pilotti-hankkeen kaikkia ulottuvuuksia ja kokemuksia on hyödynnettävä ja kehitettävä koko maan kattavaksi järjestelmäksi, joka on hyödyksi koko

**TAA 94/2005 vp — Nils-Anders Granvik /r ym.**

turkistarhauselinkeinolle ja joka työllistää nykyistä enemmän ihmisiä maaseudulla ja saa elinkeinon harjoittajat jaksamaan työssään.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että eduskunta ottaa valtion vuoden 2006 talousarvioon luvun 33.57 uudelle momentille 2 000 000 euroa turkistarhayrittäjien lomituspalveluihin.*

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2005

Nils-Anders Granvik /r  
Pehr Löf /r